

та фітопрепаратів, оскільки вони є ефективними, нетоксичними, з меншими побічними ефектами або без них і можуть бути успішно використані для пероральної терапії. Крім того, застосування ЛРС та фітопрепаратів може відстрочити розвиток діабетичних ускладнень і регулювати метаболічні порушення за допомогою різноманітних механізмів. Отже, біологічно активні речовини (БАР) рослинного походження відіграють важливу роль у лікуванні цукрового діабету, що потребує подальшого вивчення для розробки лікарських засобів на їх основі.

Мета дослідження. Теоретичне обґрунтування складу, розробка технологічних параметрів отримання та фармакогностичний аналіз збору для застосування у комплексному лікуванні цукрового діабету.

Матеріали та методи. Лікарська рослинна сировина, яка входить до складу досліджуваного збору, була заготовлена у Харківській області або придбана в аптечній мережі м. Харків у 2023 р. Фармакогностичне дослідження збору проводили згідно з вимогами ДФУ.

Результати дослідження. На основі аналізу наукових першоджерел нами було розроблено склад, технологічні параметри одержання та одержано рослинний збір з прогнозованою гіпоглікемічною активністю для застосування у комплексному лікуванні цукрового діабету, що складається з пагонів чорниці звичайної, трави галеги лікарської, трави споришу звичайного, трави полину звичайного, листя шавлії лікарської, листя малини та квіток липи.

За допомогою фітохімічних реакцій та методів тонкошарової і паперової хроматографії в досліджуваному зборі проведено виявлення полісахаридів, арбутину, гідроксикоричних кислот, кумаринів, флавоноїдів, дубильних речовин, монотерпеноїдів, сапонінів та алкалоїдів. Хімічними та фізико-хімічними методами проведено кількісне визначення основних груп БАР досліджуваного збору, зокрема полісахаридів, гідроксикоричних кислот, кумаринів та флавоноїдів. Встановлено основні морфолого-анатомічні діагностичні ознаки для ЛРС, що входить до складу досліджуваного збору. Встановлено числові показники якості збору – втрату в масі при висушуванні, вміст золи, вміст екстрактивних речовин. Досліджено вплив умов екстракції на вміст основних груп діючих речовин. Запропоновано основні параметри стандартизації досліджуваного збору.

Висновки. Таким чином, було розроблено склад та проведено фармакогностичне дослідження нового комплексного рослинного препарату – збору з прогнозованою гіпоглікемічною активністю для застосування у комплексному лікуванні цукрового діабету, а також запропоновано параметри його стандартизації. У подальшому планується провести роботи з удосконалення складу і технології та дослідження фармакологічної активності отриманого фітозбору.

ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО ВМІСТУ АМІНОКИСЛОТ У СИРОВИНІ ВОВЧУГА ПОЛЬОВОГО

Лозін А.Р., Процька В.В.

Науковий керівник: Кисличенко В.С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
cnc@nuph.edu.ua

Вступ. Рід Вовчуг (*Ononis* L.), який належить до родини бобові (*Fabaceae* Lindl.). Вовчуг польовий (*Ononis arvensis* L.) – багаторічна трав'яниста рослина, яка поширена на більшій частині території України.

Траву вовчуга польового традиційно застосовують для лікування печінки, розладів шлунка, тифу, грижі, захворювань шкіри, печінки, сечового міхура та нирок, геморою. Екстракти, отримані з вовчуга польового, мають, аналгетичну, антигіпоксичну, протимікробну діуретичну, жовчогінну, антиоксидантну, нейропротекторну, протизапальну, ранозагоювальну, антибактеріальну, цитотоксичну, протизапальну активність.

Надземна частина містить ефірну олію, фенольні кислоти, флавоноїди, стильбени, в коренях виявлено ізофлавоноїди, тритерпени та лектини. У надземній частині вовчуга виявлено аукубін та інші іридоїдні глікозиди, алкалоїди, флавоноїди, тритерпени і сапоніни. Але хімічний склад цієї рослини вивчено недостатньо. Тому поглиблене фітохімічне вивчення трави та квіток вовчуга польового для їх подальшої стандартизації є актуальним.

Мета дослідження. Метою дослідження було визначення кількісного вмісту амінокислот у траві та квітках вовчуга польового.

Матеріали та методи. Для досліджень використовували висушену та подрібнену. Для досліджень використовували висушену та подрібнену траву та квітки вовчуга польового, які заготовляли у червні-серпні 2021 року під час масового цвітіння рослини у Житомирській області. Сушили сировину у тіні, уникаючи потрапляння прямих сонячних променів.

Кількісний вміст амінокислот у траві та квітках вовчуга польового визначали методом абсорбційної спектрофотометрії при довжині хвилі 573 нм у перерахунку на лейцин та абсолютно суху сировину.

Результати дослідження. За результатами дослідження встановлено, що найбільше амінокислот накопичувалося у квітках вовчуга польового – $2,79 \pm 0,07$ %. У траві вовчуга польового ($1,39 \pm 0,04$ %) цих БАР містилося майже в 1,4 раз менше.

Висновки. Одержані результати поглиблюють знання стосовно хімічного складу трави та квіток вовчуга польового і будуть використанні для її стандартизації.

ОБҐРУНТУВАННЯ СКЛАДУ ФІТОКОМПЛЕКСУ В РОЗРОБЦІ М'ЯКОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ФОРМИ ДЛЯ МІСЦЕВОГО ЛІКУВАННЯ ОПІКОВИХ РАН

Мала О.Д.

Науковий керівник: Ковальова Т.М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

elenamdance@gmail.com

Вступ. Опікові ураження шкіри є одними з найпоширеніших травматичних ушкоджень, які мають значний вплив на якість життя пацієнта, потребують розробки нових вітчизняних лікарських засобів та вдосконалення методів лікування. У час воєнного стану розробка м'яких лікарських форм, які б забезпечували не тільки ефективне, але й швидке лікування опікових ран, є надзвичайно актуальною проблемою, що потребує значної уваги фахівців в галузі фармації.

Однією з перспективних стратегій створення м'якої лікарської форми для загоєння опікових ран є використання фітокомплексу, який включає в себе унікальне поєднання активних компонентів лікарських рослин. Використання природних компонентів лікарських рослин відповідає вимогам сучасного споживача, який усе частіше надає перевагу натуральним та безпечним продуктам. Перевагами такого фітокомплексу є природні цілющі властивості, нешкідливість, можливість тривалого використання. Обрані лікарські речовини